

vil der ogsaa blive afgivet Stempelresolution i denne Sag. Det er en Selvfølge, at der ikke vil blive foretaget Skridt overfor de sjællandske Bønder, hvis Ejendomme paa en Maade ere satte i Haandpant for denne Gæld. Der er ingenting gjort hidtil. Sparekassen har betalt Renter af sin Gæld til Statskassen, og enkelte af de Ejendomsbesiddere, hvis Obligation er sat i Pant for Gælden, have indfriet deres Gæld, som er indbetalt til Statskassen. Det er modtaget af Statskassen, og Gælden er altsaa bragt noget ned.

Med Hensyn til selve Anmærkningen skal jeg kun sige, at den forekommer mig at være overflødig, for saa vidt den kun udtaler en Regel, der følges aldeles fast, nemlig, at faste Laan ikke gives, hvad enten de ere rentebærende eller rentefri, uden at der foreligger en Lovhjemmel derfor. Hvis Anmærkningen altsaa ikke udtaler andet, er den overflødig og derfor skadelig. Hvis Anmærkningen betyder det, at Finansministerens Dispositionsret over de disponible Midler til Indkøb af Obligationer og Indlaan i Banker eller andre Institutter enten i Kontokurant eller paa kortere eller længere Tid skal afskæres, saa tror jeg, den er skadelig, for saa er enhver Administration af en disponibel Del af Kassebeholdningen paa Forhaand udelukket. Altsaa, Anmærkningen forekommer mig overflødig, hvis den ikke siger andet end den Regel, som fast følges, og som er en Selvfølge, nemlig at der ikke foretages fast Udlaan af Beholdningen uden Hjemmel. Og siger den noget andet, er den skadelig. Jeg kan derfor ikke tiltræde den.

Zahle: Det har glædet mig at høre fra det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) og fra den højtærede Finansminister, at de Bønder, som ere Debitorer for de Obligationer, der ere pantsatte til Statskassen af Alberti som Depot eller Haandpant for de laante $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., ikke skulle blive forulempede. Men dette er jo ikke ganske i Overensstemmelse med, hvad den højtærede Finansminister sagde her ved en tidligere Lejlighed, da jeg spurgte ham, om Staten vilde renoncere paa sin Ret i Henhold til dette Gælds- og Pantebrev, for da hævdede den højtærede Minister med stor Bestemthed, at Staten ikke vilde give Afkald paa nogen Ting, thi hvis man giver Afkald paa Sikkerheden, er Fordringen af noget mindre Betydning, for saa kan der i hvert Fald

kun blive Tale om, at Staten maa konkurrere med de andre Kreditorer i Sparekassen, og saa faar Staten ikke sin $1\frac{1}{2}$ Million igen. Men desuden slaar det i saa Fald ikke til, hvad det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) sagde, at han vilde kun laane Sparekassen mod Sikkerhed, for naar man ikke vil bruge Sikkerheden, har man egentlig heller aldrig haft nogen Sikkerhed, saa har det kun været en Formalitet (Afbrydelse). Maa jeg spørge, hvad det vil sige, at man modtager 2 Mill. Kr. i Haandpant for et Laan paa $1\frac{1}{2}$ Mill. og bagefter erklærer, at man ikke vil gøre sin Panteret gældende? Saa er dog virkelig den Sikkerhed, man har faaet i Haandpanteretten, uden Betydning. Dette er mig imidlertid ikke magtpaaliggende, for det Tab for Staten, der kan resultere deraf, kan Staten dog endnu bære. Det er mig magtpaaliggende, at disse sjællandske Bønder, der ere Pantedeblitorer i Henhold til de Obligationer, som ere pantsatte, ikke komme til at lide nogen Skade derved, og det haaber jeg nu at kunne anse for gennemført.

Det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) havde nu studeret Loven og Profeterne og en Statsretslærer, Hr. Hansen (Afbrydelse). Hansen og Thorsen. Ja, jeg kender dem ikke. Hos dem havde altsaa det ærede Medlem fundet Trøst. Jeg maa dog sige, at jeg kan anføre en Autoritet overfor ham, som han dog maa tillægge nogen Betydning. Det er nemlig det ærede Medlem selv. Han udtalte den 5. Oktober 1908, Sp. 335 i Folketingstidende med Hensyn til dette Spørgsmaal følgende: „Med Hensyn til Spørgsmaalet om et Præcedens maa jeg sige, at et saadant Laan er selvfølgelig ikke almindeligt, og jeg ved heller ikke af, at der tidligere er ydet et Laan af den Art. Men der var lige saa lidt Præcedens for Banklaanet, Bankgarantien sidste Vinter, som Rigsdagen var med til.“ Det er som saa mange af det ærede Medlems Udtalelser lidt baade paa den ene Side og paa den anden Side, men det fremkalder dog, især ved det sidste af mig citerede Udtryk, den Opfattelse, at det ærede Medlem den Gang, den 5. Oktober 1908, mente, at der ikke var noget Præcedens, og i hvert Fald maatte han saa ogsaa i Maj Maaned, da Laanet stiftedes, have ment, at der ikke var noget saadant Præcedens. Det er altsaa ikke støttet til den Opfattelse, han senere har erhvervet sig — at noget saadant ligger indenfor Finansministerens Competence —, at det ærede Med-